

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   บทบาททางการเมืองของกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน   นายธรรมศ ปัญญาสืบ

ปริญญา   รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
อาจารย์ ดร. จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาททางการเมืองของกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาถึงบทบาททางการเมืองของกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้สูงอายุ นักการเมืองท้องถิ่น กำนันและผู้ใหญ่บ้านในตำบลสันผีเสื้อ รวม 36 คน ผลการศึกษาพบว่า

บทบาททางการเมืองของกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกได้ 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง บทบาททางด้าน การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า ผู้สูงอายุให้ความสำคัญต่อการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยเฉพาะการไปสิทธิเลือกตั้งการเมืองในระดับท้องถิ่น ผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อจะให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากคิดว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวและมีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุโดยตรง

ประการที่สอง บทบาทการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนผู้สมัครเลือกตั้ง พบว่า ถ้าผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อสนับสนุนผู้สมัครท่านใดแล้ว จะสนับสนุนให้ถึงที่สุด มีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือผู้สมัคร โดยการชักชวน และโน้มน้าวบุคคลอื่นให้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรายนั้น อีกทั้งในกลุ่มผู้สูงอายุเองก็จะมี การสนับสนุนผู้สมัคร โดยการขอมติเสียงส่วนใหญ่จากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งถ้ามติเสียงส่วนใหญ่ออกมาในทิศทางใดก็จะดำเนินตามแนวทางนั้น

ประการที่สาม บทบาทในการเรียกร้องผลประโยชน์ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อ พบว่าผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อจะมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ

โดยผ่านกลุ่มอาชีพผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อ โดยการเสนอโครงการต่อองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งในการยื่นข้อเสนอกระทำได้ 3 วิธี คือ วิธีที่หนึ่งยื่นต่อคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อโดยตรง วิธีที่สองเสนอในที่ประชุมในโอกาสต่าง เช่น ประชุมประจำหมู่บ้าน ประชุม อบต.สัตยูจร หรือการทำประชาพิจารณ์ และวิธีที่สามโดยการยื่นเสนอผ่านผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า การที่จะทำให้ผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อเข้าไปมีบทบาททางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็งนั้น ภาครัฐและภาคเอกชนควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุในตำบลสันผีเสื้อได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกขั้นตอน ตั้งแต่ การเลือกตั้ง การตรวจสอบ และการติดตามประเมินผล ซึ่งหากกระทำได้ดีครบทุกขั้นตอนจะทำให้การเมืองภาคประชาชนของผู้สูงอายุเข้มแข็งขึ้นจนนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งซึ่งเป็นพลังอันสำคัญในการขับเคลื่อนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้สูงอายุอย่างเข้มแข็งนั้น ต้องมีปัจจัยที่เกื้อหนุนอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1. ระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนอย่างเต็มที่ 2. วัฒนธรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และ 3. โครงสร้างทางสังคมเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญในการที่จะกระตุ้นให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น กล่าวคือ ถ้าความเป็นอยู่ดีก็จะทำให้ประชาชนสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีบทบาททางการเมืองมากขึ้นนั่นเอง

Independent Study Title Political Role of the Elderly Group Leaders in Tambol Sanphisua, Mueang District, Chiang Mai Province

Author Mister That Panyasueb

Degree Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

ABSTRACT

The study of “Political Role of the Elderly Group Leaders in Tambol Sanphisua, Mueang District, Chiang Mai Province” aimed to study the political roles of the elderly groups in San Phi Sua Sub-District by collecting documented information and in-depth interviews with the elderly people, local politicians, village headmen, and village chiefs in the San Phi Sua sub-district, totaling 36 persons. The results of the study show that:

The political roles of the elderly groups in the San Phi Sua Sub-District, Muang District, Chiang Mai Province could be divided into 3 categories as follows:

The first category was the role of exercising voting rights. It was found that the elderly group members paid attention and exercised their voting rights both at the local and the national level, especially the local level. The elderly groups in San Phi Sua Sub-District had high concerns regarding this since they thought it was close to them and had a direct impact on them.

The second category was the role of participation in supporting election candidates. It was found that if any elderly people in the San Phi Sua Sub-District supported any election candidate, they would support that candidate to their utmost. There was a group formed to support that candidate by persuading and convincing other people to vote for that candidate. Moreover, among the elderly groups, there was a candidate selection process which asked for the group’s majority opinions to support the candidate, which the group would follow the direction of that majority’s opinion.

The third category was the role of calling for benefits for the elderly groups in San Phi Sua Sub-District. It was found that the elders in San Phi Sua Sub-District usually gather to call for the group's benefits through occupational groups in San Phi Sua Sub-District by proposing projects to the San Phi Sua Sub-District local administrative office for funding support in running the group's activities. This proposition could be done in 3 ways: 1) directly proposed to the management committee of San Phi Sua Sub-District local administrative office, 2) proposed in a meeting on various occasions such as village's meetings, San Phi Sua Sub-District local administrative office tour meeting or organizing a public hearing, or 3) proposed to the head of the community such as the village headmen, village chiefs, or committee members of the San Phi Sua Sub-District local administrative office.

The researcher would like to recommend that in order for the elders in San Phi Sua Sub-District to have effective and strong political roles, the government and private sectors should encourage elders in San Phi Sua Sub-District to participate in every political step, from the election, the verification and the follow-up and evaluation stage. If all stages are fulfilled, it would strengthen the political roles of elder people to that of strong civilians which are an important power that drives the governance in the democratic system of Thailand to move forward continuously and sustainability. In addition, to strongly participate in politics, at least three basic elements are required, including 1. the open political system which provides full opportunities to the people, 2. political cultures that correlate with public administrations in a democratized system, and 3. social and economic structures which are important factors in motivating people to greater participation in politics. In other words, if the people's livelihood is good, people will be interested in participating or having more roles in politics.